

at der behøvedes Forarbejder, som maatte staffles tilveie, inden man kunde gaa videre, thi med al Anerkjendelse af de talentfulde Planer, som ere givne os af vor berømte Landsmand, er der dog saa Meget, som Omstændighederne have forhindret ham fra at tage med i Betragtning, at det er nødvendigt, forinden vi skride til Udførelse af Planen, at omfattende Forarbejder tilendebringes først. Til disse vil der behøves en Bevilling, og der vil behøves Vedtagelsen af et Udgangspunkt, for at disse Forarbejder kunne komme til at gjøre ret Nytte. Med Hensyn til Bevillingen har Udvalget derfor stillet det Forslag, at der bevilges 300,000 Kr. dels til Forarbejder og dels til Udarbejdelsen af de fornødne Tegninger, der skulle supplere det foreliggende Projekt, og med Hensyn til Udgangspunktet har man været enig om at arbejde henimod, at den gjenopførte Slotsbygning kom til at rumme baade en kongelig og en Rigsdagsbygning, saa at man altsaa ikke kunde gaa ind paa den særskilte Rigsdagsbygning. For at dette kunde være et berettiget Udgangspunkt, maatte man være vis paa, at en enkelt Del af Slottet efter at være gjenopført egnede sig til en saadan Rigsdagsbygning, og at den paa behørig Maade kunde isoleres fra den øvrige Del af Slottet, samt at der var den behøvede Plads. Isoleeringen var fornøden, for at mulig indtrædende Ildbrand ikke skulde kunne forplante sig fra den ene Del af Bygningen til den anden, og ogsaa for at den daglige Virksomhed i de tvende Bygninger ikke skulde virke hindrende paa hinanden. Brandfaren har man ment at kunne sikre sig imod ved at vælge til Rigsdagsbygning den Sidesløj af Slottet, hvor Rigsdagen i det væsentlige i tidligere Tid har haft sine Lokaler, og hvor Folkethinget havde sin Sal, og ved at adstille denne Del af Bygningen fra den øvrige Del ved sikre Brandmure; den øvrige Adskillelse vilde finde Sted ved, at Afdgangen blev fra den sydlige Side, hvilket ganske vilde stille denne Sløj fra den øvrige Del af Slottet. Hvad Undersøgelsen om den fornødne Plads angaar, var den naturligvis meget vanskeliger og laa over de Kræfter, som Udvalget raadede over, men ved at henvende os til den ærede Indenrigsminister have vi faaet en værdifuld Hjælp af Bygningsinspektøren, Etatsraad Herholdt, der har gjort et Udkast, i hvilket han har anbragt de forskjellige Lokaler, som han efter Konference med Udvalget ansaa for at være fornødne for at fyldestgjøre de Fordringer, som Rigsdagen maatte stille. Jeg maa fremhæve, at dette Udkast kun gaar ud paa

at vise den ene Ting, at der er den fornødne Plads, men derimod ikke, at denne Plads netop bør anvendes paa den angivne Maade. Der har været altfor kort Tid til, at man med Sikkerhed kunde sige, at det Resultat, der var vundet i saa Henseende, var det hensigtsmæssigste. Der har været meget kort Tid til at udføre dette Arbejde, og vi maa være Etatsraad Herholdt meget taknemmelige for den Umage, han har gjort sig for at udføre Arbejdet i denne korte Tid. Jeg maa tillade mig at rette en Uforæktthed i Udvalgets Betænkning. Der staar nemlig, at de Rum, som Herholdt saaledes har vist, at man tilfammen kunde raade over, udgjorde et Areal af 17,000 $\square$ Alen, medens der efter den Plan, der tidligere er fremkommen i Betænkningen af 1883, kun var forlangt til Rigsdagen 14,000 $\square$ Alen. Det er kun den Maade, hvorpaa det er stillet, der gjør det usikkert, thi det er nemlig ikke saa, at der den Gang ikke forlangtes mere end 14,000 $\square$ Alen, men der forlangtes 14,000 $\square$ Alen Areal til de Lokaler, som Herholdt i sine Tegninger har sat til 17,000 $\square$ Alen, men dertil kommer i begge Tilfælde Lokalerne i Kjælderetagen, der benyttes til Varmeapparat osv., og som optage et større Areal, og jeg maa tilføie, at i de Fordringer, der i sin Tid gjordes, ere ogsaa et Par tusinde $\square$ Alen til en Sal med tilstødende Værelser for den forenede Rigsdag, som ikke findes i Herholdts Tegning. Naar det Areal lægges til, vil det, der nu paavises til Raadighed af Herholdt, omtrent være det samme som det, der i sin Tid forlangtes i Betænkningen af 1883.

Der stod saa tilbage at undersøge, om den øvrige Del af Slottet kunde give tilstrækkelig Plads dels til den kongelige Families daglige Ophold i Slottet, dels til den Benyttelse ved ekstraordinære Veiligheder og større Lokaler i Forbindelse med de andre, der naturlig slutter sig til Kongens Benyttelse af Slottet. Ogsaa i den Henseende foreligger der et Udkast fra Herholdt, som jeg tror gjør det utvivlsomt, at der rigelig er denne Plads; han har i den Henseende konfereret med Andre, og jeg tror, at han har fuldkommen Sikkerhed for, at der er den Plads, som til dette Formaal er nødvendig.

Derefter kunde altsaa Udvalget med megen Ro stille det Forslag, det har gjort, nemlig det at gjenopføre Slottet, idet Friherre Hansens Plan lagdes til Grund, dog med den Forandring, at denne Bygning baade kom til at afgive Lokaler til det kongelige Slot og til Rigsdagen. Det er til de nødvendige Forarbejder i den Henseende,